

**Zápis z jednání Expertního panelu č. 6 „Vědy o Zemi“
ve dnech 28. července – 5. září 2014**

Účastníci jednání: Prof. Ing. Luboš Borůvka, Dr., Doc. Dr. Ing. Miroslav Černík, CSc., Prof. RNDr. Jiří Frýda, Dr., Prof. RNDr. Jan Kalvoda, DrSc. (předseda), Doc. RNDr. Michael Komárek, Ph.D., RNDr. Pavel Krám, Ph.D., RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Doc. RNDr. Ctirad Matyska, DrSc., RNDr. Jan Pašava, CSc. (místopředseda), Doc. RNDr. Daniela Řezáčová, CSc., RNDr. Petr Štorch, DrSc., Prof. Ing. Jiří Wanner, DrSc.

Zahraniční členové: Dr. Alexander Baklanov, Prof. Dr. Marko Komac, Prof. Dr. Jean-Marc Lardeaux, Prof. Dr. Bernard Lehman, Dr. Kirsti Loukola-Ruskeeniemi, Prof. Dr. Pär Weihed (Prof. Dr. André Berger (Belgie) a Prof. Dr. Zdeněk Johan (Francie) na členství v EP č. 6 písemně rezignovali.)

(Dr. Alexander Baklanov (Dánsko), Prof. Dr. B. Lehman a Dr. Kirsti Loukola-Ruskeeniemi se v letošním roce hodnocení aktivně nezúčastnili (z důvodů příliš byrokratického systému expertních hodnocení a velkého osobního pracovního vytížení), na práci v EP zatím nerezignovali.)

Místo jednání a jednací jazyk: V souladu s článkem 2 Jednacího řádu EP, který je vnitřním předpisem Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), se členové EP č. 6 dohodli na dlouhodobém jednání prostřednictvím elektronické komunikace. Navíc proběhlo prezenční zasedání EP č. 6, a to dne 13. srpna 2014 od 11.00 do 13.00 hod v Národní knihovně za účasti devíti českých členů expertního panelu. Toto zasedání se uskutečnilo jako součást prezenčního zasedání OVHP č. 6, mělo výrazně koordinační charakter a byly diskutovány praktické, odborné a administrativní záležitosti činnosti členů EP č. 6 v roce 2014.

Jednacím jazykem dlouhodobého jednání EP č. 6 prostřednictvím elektronické komunikace byla angličtina. Prezenční zasedání EP č. 6 dne 13. 6. 2013 v Národní knihovně se zahraniční členové panelu nezúčastnili a proto byla jednacím jazykem čeština. Originál tohoto zápisu o jednání EP č. 6 je zapsán v češtině, přičemž všechny podstatné body činnosti a jednání expertního panelu byly se zahraničními členy panelu projednávány elektronickou komunikací v angličtině.

Program jednání: Rámcový program byl dohodnut s ohledem na hlavní činnost EP č. 6 v roce 2014, která je definována ve Statutu EP a Jednacím řádu EP. Proces hodnocení vybraných výsledků se uskutečnil podle kapitol o pilíři II v „Metodice hodnocení výsledků

výzkumných organizací“ (RVVI). Prováděcí předpisy této činnosti byly (a jsou) součástí Statutu EP a Jednacího řádu EP. Program jednání EP č. 6 může být v roce 2014 (od července do září) formálně rozdělen do čtyř etap: a) příprava a zahájení činnosti panelu, b) hodnotící činnost panelu, c) projednání a schválení výsledků práce, závěrů a usnesení panelu, d) předání schváleného zápisu, výsledků práce, závěrečných usnesení a dalších administrativních podkladů sekretariátu RVVI.

Výsledky hodnocení vybraných publikací v roce 2014:

Záznamy o průběhu, dílčích a finálních výsledcích hodnocení 74 publikací v rámci EP č. 6 „Vědy o Zemi“ jsou soustředěny v softwarové aplikaci poskytnuté sekretariátem ORVVI, která je umístěna na elektronické adrese <http://p14.ep-fractal.cz>. Členové panelu konstatují, že při hodnocení předložených 74 publikací postupovali výhradně podle pokynů a předpisů v kap. VII (str. 15 – 18) a dalších příslušných částí „Metodiky hodnocení“ a podle Statutu EP a Jednacího řádu EP. Při využití rozdělení vybraných výsledků do dvou tříd A a B mohlo být podle čl. 2 Statutu EP z celkového počtu 74 publikací zařazeno do třídy A pouze 20 %. Výběr publikací do třídy A proběhl ve dvou etapách, přičemž v první etapě členové panelu využili příslušnou softwarovou aplikaci a v ní soustředěné údaje resp. odborné podklady o jednotlivých publikacích. Poté zaznamenali do této elektronické aplikace osobní názory na zařazení všech výzkumných výsledků do třídy A nebo B. Ve druhé etapě byly z publikací s absolutně i poměrně nejvyšším počtem získaných dílčích (expertních) ohodnocení stupně A vybrány významné výzkumné výsledky zařazené EP do třídy A. **V EP č. 6 „Vědy o Zemi“ byla konsensuálně dosažena a hlasováním „per rollam“ potvrzena dohoda o zařazení do třídy A (což je „Metodikou“ a Statutem EP povoleno pro maximálně 20 % z celkového počtu výsledků) u 15 významných publikací, které jsou uvedeny v tabulce 1. Ostatní výzkumné práce (59 publikací) byly zařazeny do skupiny výsledků třídy B.** Členy EP č. 6 schválená tabulka 1 se nad poslední položkou liší od záznamu v příslušné softwarové aplikaci (oddíl „Výstup hodnocení druhého pilíře“) tím, že v elektronickém záznamu je automaticky vymezena dolní (červená) hranice pro povolený počet publikací ve skupině „A“.

Tabulka 1 Výsledky výzkumu třídy A vybrané v EP č. 6 „Vědy o Zemi“

Table 1 Research results of the “A” category selected by the EP no. 6 “Earth Sciences”

(Explanations: All of the 74 results were evaluated by 14 active members of the expert panel.

Number of partial (expert) evaluations: A – the „A“ category publication, B – the „B“

category publication, C – a conflict of interests, (xx%) – the share of the Czech researchers related to selected result.)

1. The Margins of Laurussia in Central and Southeast Europe A: 14, B: 0, C: 0, (100%)
2. Increased dissolved organic carbon (DOC) in Central European ...: A: 11, B: 1, C: 2, (90%)
3. Long Memory of mantle lithosphere fabric – European LAB A: 11, B: 3, C: 0, (100%)
4. Monthly, seasonal and annual temperature reconstructions A: 11, B: 3, C: 0, (60%)
5. Heat sources and trigger mechanisms of exhumation A: 9, B: 1, C: 4, (80%)
6. The Kutná Hora complex (Moldanubian zone A: 9, B: 3, C: 2, (100%)
7. A thermodynamic model for titanium and ferric iron A: 9, B: 3, C: 2, (90%)
8. A multi-phase model of runaway core-mantle segregation A: 9, B: 3, C: 2, (50%)
9. Constructed Wetlands for Wastewater Treatment A: 9, B: 4, C: 1, (80%)
10. The impact of different operating conditions on membrane A: 8, B: 4, C: 2, (100%)
11. European climate of the past 500 years: new challenges A: 7, B: 7, C: 0, (50%)
12. Identification of beta-carotene in an evaporitic matrix A: 6, B: 7, C: 1, (75%)
13. Diamond and coesite discovered in Saxony-type granulite..... A: 5, B: 5, C: 4, (90%)
14. Dynamical consequences in the lower mantle A: 5, B: 8, C: 1, (80%)
15. Atlas půd České republiky A: 5, B: 5, C: 4, (50%)

Souhrn průběhu a diskuze činnosti EP č. 6 v roce 2014:

A) Členové EP č. 6 se shodli na názoru, že také některé další hodnocené výsledky jsou odbornou kvalitou i formálně předepsanými parametry srovnatelné s vybranými publikacemi třídy A. Metodická pravidla a předpisy však EP přiřazení kvalitativní třídy A většímu počtu výborných výsledků (než maximálně 20 %) v roce 2014 neumožňují. Výborné publikace zařazené do třídy B však mohou být výzkumnými organizacemi znovu přihlášeny a hodnoceny v dalším období.

B) Používaný systém a postupy v procesu hodnocení vybraných výsledků v EP byly / jsou neefektivní. Při respektování všech zásad a dodržení předepsaných postupů v „Metodice“, statutu a jednacím řádu se členové EP musí zabývat činnostmi, v nichž převažují (často zbytečné) administrativní úkony a nikoliv specializovaná odborná práce. Stanovení možného počtu přihlášených výsledků VO do pilíře II (a ve vztahu ke státem poskytnuté finanční podpoře), maximální hranice 20 % pro výsledky třídy A, a také následné přepočty na bodové bonifikace (Komisí pro hodnocení při RVVI) jsou určovány „uměle“ a direktivně (aktualizovanou) „Metodikou“, což výrazně redukuje (možný) odborný význam a uplatnění výsledků činnosti expertních panelů. Navíc všichni členové EP posuzují všechny

výsledky pilíře II přiřazené do určitého panelu, takže se v principu nejedná o expertní (specializovaná) hodnocení. Uvedené (a bohužel i další) rysy koncepce současné metodiky hodnocení výsledků výzkumu udivují jak české, tak (zejména) zahraniční členy EP.

C) Hlavními příčinami rezignace 2 zahraničních členů a minimální aktivity dalších tří zahraničních členů EP č. 6 byly zásadní nesouhlas se stávajícím systémem (a metodikou) hodnocení výzkumných výsledků v ČR, nevhodné (prázdninové) období pro vlastní hodnotící činnost a neexistence dohod o provedení práce i v době, kdy se již touto činností měli členové EP zabývat. Proto je pochopitelné, že za těchto okolností dalo 5 zahraničních expertů přednost jinému odbornému nebo osobnímu programu.

D) Příprava, pozdní zahájení a průběh pracovní činnosti EP č. 6 byly v tomto roce významně negativně ovlivněny administrativními resp. technickými problémy, z nichž pro hodnotící procesy byla velmi zásadní pozdní příprava a spuštění softwarové aplikace pro EP. **Vzhledem ke komplexnímu charakteru metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací jsou další komentáře a připomínky členů EP č. 6, týkající se přípravy a průběhu hodnocení kvality vybraných výsledků v rámci pilíře II, uvedeny již v odstavcích C a E oddílu „Souhrn průběhu a diskuze činnosti“ v Zápisu o jednání OVHP č. 6 (29. 8. 2014).**

E) Česká část členů EP č. 6 zdůrazňuje **možnosti většího uplatnění odborné úlohy expertních panelů.** Jako členové OVHP č. 6 v „Zápisu o jednání OVHP č. 6 z 29. srpna 2014) navrhuji (cit.): „.... v příštím období hodnocení výsledků u skupiny oborů „Vědy o Zemi“ zcela zrušit hodnocení druhů publikačních výsledků druhu B (odborná kniha) a C (kapitola v odborné knize) v podpilíři I. Skupina oborů věd o Zemi by mohla být podstatně efektivněji bodována na základě databází WOS (Jimp) a SCOPUS (JSC), tedy stejným způsobem (100 %), jaký je již v současné době zcela akceptován a používán u skupin oborů fyzikálních, chemických, biologických a lékařských věd. **V souvislosti s tímto návrhem by měla být naopak posílena odborná úloha EP a také zvýšeny bodové bonifikace výsledků hodnocených v rámci pilíře II.“**

Závěry a usnesení:

Členové EP č. 6 schvalují soubor výsledků hodnocení 74 publikací skupiny oborů věd o Zemi, zaznamenaný v příslušné softwarové aplikaci a zápis z průběžného jednání tohoto panelu v roce 2014. **Vybrané publikace třídy A, které mají být součástí dalších hodnotících procesů v Komisi pro hodnocení při RVVI (kap. VII „Metodiky“), jsou souhrnně uvedeny v tabulce 1 tohoto zápisu a zařazeny i dokumentovány ve výstupech softwarové aplikace EP č. 6.** Předseda panelu předá schválený zápis z jednání a závěrečná usnesení EP č.

6 sekretariátu Rady VVI, který je zveřejní na webové stránce www.vyzkum.cz (článek 4 odstavec 3 Jednacího řádu EP).

Přijaté závěry a usnesení z jednání EP č. 6 schválili hlasováním per rollam všichni aktivní účastníci jednání resp. členové panelu: Luboš Borůvka, Miroslav Černík, Jiří Frýda, Jan Kalvoda, Marko Komac, Michael Komárek, Pavel Krám, Jiří Kvaček, Jean-Marc Lardeaux, Ctirad Matyska, Jan Pašava, Daniela Řezáčová, Petr Štorch, Jiří Wanner, Pär Weihed

V Praze 5. září 2014

Zápis o jednání schválil: Prof. RNDr. Jan Kalvoda, DrSc., předseda EP č. 6